

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ ФИЛИП САКЕЛАРИЕВИЧ”
гр. Свищов, ул. „Ал. Константинов” № 24, тел: 0631/6 05 35, e-mail: info-300801@edu.mon.bg

**ПРОГРАМНА СИСТЕМА
ЗА РАЗВИТИЕТО НА ПОДГОТВИТЕЛНАТА ГРУПА
КЪМ ОУ "ФИЛИП САКЕЛАРИЕВИЧ" - ГР. СВИЩОВ**

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

Програмната система е цялостна концепция за развитието на децата с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел.

I. МИСИЯ

Утвърждаване на съвременни иновационни модели на възпитателно-образователна дейност в Подготвителната група, която осигурява максимално развитие на детския личностен потенциал, да създадат възможности за пълноценна социална реализация на детето и развитие на способностите му в процеса на възпитание и обучение; поставяне основите в личностното развитие на бъдещите граждани на Европа, съхранили своята национална култура и родова идентичност; формиране на децата като личности на 21 век - рационални, с критическо мислене и творчески нагласи, притежаващи богатство от широки интереси, знания, умения, компетенции, умеещи да взаимодействат с околните. Превръщане на Подготвителната група в ОУ "Филип Сакелариевич" в желано и любимо място за децата, с подходящо организирани пространства за игра, познание и общуване, и в ценено място за сътрудничество и просперитет на семействата и екипа.

Да изградим личности, възпитани в дух на родолюбие и патриотизъм с модерно виждане за света, така че да превърнем България в просперираща европейска държава.

II. ВИЗИЯ

Утвърждаване в общественото пространство на Подготвителната група към ОУ "Филип Сакелариевич" като модерна гъвкава, конкурентна и необходима предучилищна институция, като среда за социално-културна, възпитателна и образователна работа, като център за творчество, като съмишленик и партньор на деца, родители и учители чрез:

- осигуряване на условия за социален и емоционален комфорт, психическо, физическо и творческо развитие на децата от 5 и 6-годишна възраст;
- гарантиране на личностно-ориентиран и резултативно обоснован възпитателно - образователен процес в педагогическото взаимодействие;
- водене на постоянен конструктивен диалог, с доверие и подкрепа на родителите в името на децата.

III. ЦЕННОСТ

1. ФОРМИРАНЕ НА НАЦИОНАЛНО САМОСЪЗНАНИЕ

Формирането на национално самосъзнание е важна цел, която не може да се постави в рамките на определен период от време. Изграждането на тези черти в детската личност е цялостна дейност, която обхваща детето още при първите му стъпки в детското заведение и трябва да продължи при постъпването му в училище. За тази цел са много важни помощта и сътрудничеството и на семействата, които се опитваме да спечелим като свои партньори. Възпитаването на родолюбиви чувства и национално самосъзнание се осъществява чрез разнообразни форми и дейности, като стремежът е да се разширяват и задълбочават впечатленията и преживяванията на децата. Национални празници, народни празници, велики български исторически личности, занаяти, произведения на българския фолклор и т.н. – всичко това са аспекти от бъдещата дейността на детското заведение, които ще допринасят за активното съприкосновението на децата с българското, укрепване на националното им самосъзнание и ще ги направят със своята национална принадлежност.

Стремежът към формиране на национално самосъзнание е част от ежедневната работа на педагозите. То може да се осъществи и с посещения на музеи, изложби и паметници на национални герои, с изучаване на народни танци, със срещи с творци на българското изкуство, както и с организиране на специални празници по повод на традиционни български народни обичаи.

IV. ГЛОБАЛНА ЦЕЛ

Осигуряване на емоционален и психологически комфорт на децата билингви и създаване на оптимални условия за развитието на личностния му потенциал в учаща се среда.

Осигуряване на квалифицирани педагогически кадри и овладяване на книжовен български език.

Комуникативно-речевата насоченост на обучението по български език предполага усъвършенстване уменията на децата в условията на билингвизъм да използват съзнателно, целенасочено, адекватно на конкретната комуникативна ситуация усвоените в практически план лингвистични знания в съответствие с комуникативната цел.

Чрез езиковото обучение се усъвършенстват уменията на децата:

- да се ориентират в комуникативната ситуация;
- да правят адекватен избор на изразни средства за реализиране на комуникативната цел;
- да участват в диалог по конкретна езикова тема;
- да създават устни текстове.

Децата в подготвителна група в мултикултурна среда да имат възможност:

- да се включват в монологични и диалогични форми на устната реч в зависимост от комуникативната цел;
- да изразяват собствено мнение, като уважават мнението на останалите участници в общуването и ги изслушват;
- да конструират и съчиняват собствени текстове в устна форма по предложена визуална опора например;
- да преразказват чужд авторски художествен текст или чута история, филм, пиеса;
- да възпроизвеждат съдържанието на научнопопулярен текст и да го коментират;

За децата билингви формирането на комуникативно-речеви умения, на комуникативна компетентност е предпоставка за успешната им социализация.

V. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

Дефинирането на целите е подчинено на стремежа към организиране на ефективен възпитателно-образователен процес чрез конкретизиране мястото и съдържанието на основните дейности за осигуряване жизнеспособността и здравето на децата. Важно е търсенето на разнообразни пътища за демократизация и хуманизация на работата с децата, като пълноценно се използват възможностите на сензитивния период за личностното развитие. Изчистването на възпитателно-образователния процес от дидактизъм, скованост и строга регламентираност и съобразяване с детските интереси, желания и възможности ще ориентира обучението към провокиране на мисленето и самостоятелността, към формиране на практически умения и към развитие на личността. Утвърждаването на действени взаимоотношения на детското заведение със семействата, обществеността и училището ще допринесат в голяма степен за осигуряване на необходимите педагогически условия и материално-техническа база за отглеждане и възпитание на децата.

VI. СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЪТИЩА ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

1. Изграждане на хуманна, функционална и оптимална образователна среда.
2. Стимулиране развитието на професионалната компетентност на педагогическите екипи, отговаряща на образователните изисквания и потребности.
3. Взаимодействие и сътрудничество със семейството и обществеността.
4. Работа в екип, добра комуникация и споделяне на опит.

VII. ПРИНЦИПИ НА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА СТРАТЕГИЯТА

1. **Ориентираност към личността** Най-важната задача за нас, е успехът на отделната личност.
2. **Равен достъп** - Всяко дете постъпило в детското заведение има право да получи качествено образование, което отговаря на нуждите и способностите му.
3. **Сътрудничество** - Успешната образователна и възпитателна политика се основава на широко участие в сътрудничество с други институции.
4. **Отговорност** - Всички членове на педагогическата колегия и помощно-обслужващия персонал, ангажирани в образователната, възпитателната и обслужващата дейност, осъществявана в подготвителните групи, носят отговорност за постигане на трайни ефекти с дългосрочно въздействие.
5. **Гъвкавост** - Образователната и възпитателната дейност да е ориентирана към многообразните личностни потребности и да предоставя възможности за свободен избор на децата.
6. **Единство в многообразието** - Обучението, подготовката и възпитанието на децата се осъществяват в рамките на единна културно-образователна среда, която създава гаранции за защита и развитие на отделните култури и традиции в рамките на образователната политика на детското заведение и общо културно-езиково пространство.
7. **Новаторство** - Административното ръководство и педагогическият екип са отворени за възприемане на нови подходи и философии с цел постигане на по-добри резултати в работата им.
8. **Отчетност** - Всички участници в образователната и възпитателната дейности отговарят и се отчитат за своите действия с цел осигуряване на ефикасност, ефективност и резултатност.

VIII. ДЕЙНОСТИ

- Осъществяване на тесен контакт с родителите с цел получаване на изчерпателна информация за здравословното, физическо и психическото състояние на децата при постъпване и по време на престоя им в подготвителната група.
- Планиране на подходи и форми за педагогическо въздействие.
- Разпределение на формите на педагогическо въздействие.
- Съвместна дейност с психолог, логопед и ресурсен учител (за деца със СОП)
- Разработване на Механизъм за взаимодействие между участниците в предучилищното образование.

В съответствие с разпоредбите на чл.29,ал.4 от Наредба №5 от 03.06.2016г. за предучилищното образование в програмната система включва:

1. Подходи и форми на педагогическо взаимодействие

1.1. Подходи на педагогическо взаимодействие

- **Личностно-хуманен** - детето да се приема като значима личност - с уважение и достойнство; приемане на детето такова, каквото е; човечно отношение към него-оказване на обич и подкрепа; съобразяване с потребностите и интересите на детето като субект; подпомагане на детето в изграждане на позитивен Аз-образ.

- **Индивидуален** - съобразяване с уникалността на всяко дете, с неговия собствен темп на развитие и сензитивност; опознаване на силните му страни, върху които да се изгради педагогическото взаимодействие.
- **Дейностен** - на детето да се осигурява активна позиция чрез участие в разнообразни дейности с подходящо физическо, емоционално и интелектуално натоварване; стимулиране на контакти и общуване в различни формални и неформални обединения.
- **Функционално-стилистичният подход** в педагогическото общуване в направление български език в мултикултурна среда в подготвителна група е пряко свързан с комуникативно-речевата му насоченост.
- **Игровият подход** отговаря на потребностите на децата в подготвителна група от игра, съответства както на спецификата на психофизиологическото им развитие, на етапа на възрастовата им еволюция, така и на равнището на езиковото и литературното им развитие.
- **Дейностен** – на детето се осигурява активна позиция чрез участие в разнообразни дейности с подходящо физическо, емоционално и интелектуално натоварване; стимулиране на контакти и общуване в различни формални и неформални обединения;

Непринуденото усвояване на абстрактната езикова информация в процеса на игра улеснява възприемането и осмислянето на езиковите понятия от деца билингви.

Съобразяването на методическата концепция на учителя с особеностите във възрастта на децата в подготвителна група, игровият подход в направление български език в мултикултурна среда е предпоставка за адекватното възприемане и осмисляне на абстрактната езикова информация.

С помощта на задачи за:

Назоваване на обекти, субекти и явления, действия и състояния;

Конструиране по образец и използване на типови фрази за диалогично общуване ;

Отговор на въпроси по кратък текст,

Използване на фрази от речевия етикет,

Съставяне на кратък текст, за да се разкаже случка или да се предаде лично впечатление от предмет или явление,

Свързване по смисъл на познати думи ,

Свързване по смисъл на две-три изречения,

Конструиране на кратко просто и просто разширено изречение (по образец),

Конструиране по образец на сложно съчинено изречение (със съюзите и, но, а),

Конструиране по образец на сегашно и минало време в потока на речта,

Конструиране по образец на единствено и множествено число на съществителни нарицателни имена и прилагателни имена в потока на речта,

Разграничаване в потока на речта и възпроизвеждане на думи,

Свързване по смисъл на думи в изречение,

Артикулиране на звуковете в думата,

Определяне на звуковете и техния брой в думата, състояща се от 3-4 фонемни,

Откриване на думи, започващи с определен звук,

Отделяне на сричката в думата и произнасянето ѝ, са само част от задачите, които изпълняват в подготвителна група децата билингви, не посещавали детска градина.

Чрез игровият подход, работата в групата, в екип улеснява възприемането и осмислянето на новата лингвистична информация в подготвителна група от деца билингви, не посещавали детска градина.

1.2. Форми на педагогическо взаимодействие:

Важно условие за реализацията на Програмната система е създаването на емоционално комфортна, развиваща образователна среда, гарантираща използване на съвременни педагогически технологии и равнопоставеност на всички деца при доминиране на игровата дейност. Пребиваването на детето в детската градина е ориентирано към стимулиране на радост и желание за участие в педагогическия процес. Педагогическото взаимодействие в предучилищното образование се организира в основни форми и допълнителни форми. Формите на педагогическото взаимодействие се организират в съответствие с настоящата програмна система при зачитане на възрастовите особености, интересите и потребностите на децата.

Основна форма - педагогическа ситуация, която протича предимно под формата на игра. Педагогическата ситуация се организира само през учебно време и осигуряват постигане на компетенции, определени от Държавен образователен стандарт за предучилищно образование. В Подготвителната група към ОУ“ Филип Сакелариевич“ ще се провеждат основни форми на педагогическо въздействие по следните Образователни направления:

- ✓ **Български език и литература** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в шест образователни ядра: *Свързана реч, Речник, Граматически правилна реч, Звукова култура, Възприемане на литературно произведение и Пресъздаване на литературно произведение.*
- ✓ **Математика** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в пет образователни ядра: *Количествени отношения, Измерване, Пространствени отношения, Времеви отношения, Геометрични фигури и форми.*
- ✓ **Околен свят** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: *Самоутвърждаване и общуване с околните, Социална и здравословна среда, Светът на природата и неговото опазване и Културни и национални ценности.*
- ✓ **Изобразително изкуство** - Чрез организираната и системна работа по образователното направление децата развиват своите познавателни и изобразителни умения в три основни ядра: *Художествено възприемане, Изобразителни материали и техники и Изобразително творчество.*
- ✓ **Музика** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в четири основни ядра: *Възприемане, Възпроизвеждане, Музика и игра и Елементи на музикалната изразност.*
- ✓ **Конструиране и технологии** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в четири основни ядра: *Конструиране и моделиране, Обработване на материали, съединяване и свързване, Грижи и инициативност, Техника.*
- ✓ **Физическа култура** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: *Естествено приложна двигателна дейност, Спортно-подготвителна двигателна дейност, Физическа дееспособност, Игрова двигателна дейност.*

Възрастова група/общ брой	Образователно направление	Брой педагогически ситуации
Четвърта -18	БЕЛ	4
	Математика	3
	Околен свят	2
	Изобразително изкуство	2
	Музика	2
	Конструиране и технологии	2
	Физическа култура	3

Броят на педагогическите ситуации и образователните направления, по които те ще се провеждат са, както следва:

Седмично разпределение за Четвърта група

Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
1.ОС	1.БЕЛ	1. Музика	1.ОС	1. КТ
2. Математика	2.КТ	2. ФК	2. Музика	2. ИИ
3. ИИ	3. ФК	3. БЕЛ	3. ФК	3. БЕЛ
4. БЕЛ	4. Математика		4. Математика	

Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие:

Основните и допълнителните форми се обединяват от дневната организация на подготвителна група.

Дневна организация

Час	Основни и допълнителни форми
7.30 - 8.00	Прием и дейности по избор
8.00 - 8.10	Утринна гимнастика
8.10 - 8.40	Педагогическа ситуация 1
8.40 - 9.20	Закуска
9.20 - 9.50	Педагогическа ситуация 2
9.50 -10.10	Почивка
10.10 -10.40	Педагогическа ситуация 3
10.40 -11.00	Почивка
11.00 -11.30	Педагогическа ситуация 4
11.30 -12.30	Свободни игри и дейности по избор на открито (на закрито при неподходящо време)
12.30 -13.00	Обяд
13.00 -14.00	Изпращане на децата

Месец	Допълнителна форма	дата	отговорник

Септември	Празник „Първият учебен ден“ – откриване на новата учебна година	15.09.2023 г.	Учител
Ноември	Денят на християнското семейство	21.11.2023 г.	Учител
Декември	„Добре дошъл при нас, Дядо Коледа!“	21.12.2023г.	Учител
Март	„Баба Марта“, „Честит празник, мили майки!“	08.03.2024г.	Учител
Май	„Довиждане, подготвителна група!“- изпращане на бъдещите първокласници	31.05.2024г.	Учител

- ✚ Игри - *Театрални, Конструктивни, Сюжетно-ролеви, Подвижни, Музикални и др.*
 - ✚ Утринна гимнастика,
 - ✚ Творчески занимания по интереси ,
 - ✚ Празници и концерти - в подготвителната група и училището,
 - ✚ Културно-развлекателни екскурзии - посещения на театрални постановки, изложби, музеи и др.
 - ✚ Разходки и екскурзии сред природата,
 - ✚ Формиране на битови, здравни, хигиенни и навици,
 - ✚ Формиране на етични форми на общуване.
- ✚ **Дейности по интереси**- Те са допълнителни форми с относително постоянен характер. Дейностите по интереси се организират по-дългосрочно във времето. Дава се възможност на всички деца да бъдат включени в тяхната организация – участия в мини проекти, клубове, ателиета, посещения на природни обекти, обществени, културни и научни институции в населеното място на детската градина (екскурзии). Дейностите по интереси се актуализират всяка учебна година, като учителите проучват желанията и нагласите на родители и деца и предлагат предпочитаните форми обединени като проект, клуб или творческо ателие. Дейностите по интереси тематично се разпределят по месеци за учебното време.

1. 3. Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие:

Предучилищното образование се организира в учебни години. Учебната година в предучилищното образование започва на 15 септември и завършва на 31 май на следващата календарна година.

Учебното време се организира в учебни седмици и в учебни дни.

Учебната седмица е с продължителност пет учебни дни и съвпада с работната седмица. В случай на разместване на почивните дни през годината на основание чл. 154, ал. 2 от Кодекса на труда обявените почивни дни са неучебни, съответно обявените работни дни са учебни за децата. Учебният ден включва основните и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие, както и време за почивка и самостоятелни дейности по избор на детето.

В ОУ "Филип Сакелариевич" подготвителната група е с полудневна организация. Полудневната организация осигурява възпитание, социализация, обучение и отглеждане

на децата в рамките на 6 последователни астрономически часа на ден преди обяд през учебната година.

Началният час на сутрешния прием и крайният час на изпращането на децата за деня се определят с Правилника за дейността на детската градина или училището.

В полудневна организация в учебното време се редуват основна и допълнителни, а в неучебното време – само допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, като се осигуряват и:

- условия и време за игра и почивка;
- условия и време за закуска;
- дейности по избор на детето.

Учителите в групата определят редуването на формите на педагогическо взаимодействие и организират деня на детето в предучилищното образование. Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в годишно и седмично разпределение.

Броят на педагогическите ситуации и образователните направления, по които те ще се провеждат са, както следва:

- □ За четвърта възрастова група (6-годишни) - общ седмичен брой - 18.
- Български език и литература - 4
- Математика - 3
- Околен свят - 2
- Музика - 2
- Изобразително изкуство - 2
- Конструирание и технологии - 2
- Физическа култура – 3

Продължителността на една педагогическа ситуация по преценка на учителя е от 20 до 30 минути – за четвърта възрастова група.

- ✚ Когато здравословното състояние на детето не позволява постъпване в първи клас и в удостоверението са направени препоръки за включването му в допълнителна подкрепа за личностно развитие, началото на училищното образование за това дете може да се отложи с една учебна година при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за приобщаващо образование.

1. 5. Механизъм за взаимодействие между участниците в предучилищното образование.

Предучилищното образование като процес на възпитание, социализация и обучение на децата се осъществява при взаимодействие и сътрудничество с родителите и други институции.

✚ Връзки с родителите

Родителите са участници и партньори в предучилищното образование заедно с децата, учителите, директора и другите педагогически специалисти. Сътрудничеството и взаимодействието между учителите, директора и другите педагогически специалисти и родителите създават условия за постигане на целите на учебно-възпитателния процес, както и за формиране на положително отношение към училището и мотивация за учене. Взаимоотношения между семейството и училище трябва да са изградени върху основата на взаимно доверие, разбиране, взаимно уважение, непрекъснат диалог за практическо реализиране на общите възпитателни цели. Тясното взаимодействие между семейството и училище ще даде възможност за повишаване ефективността на учебно-възпитателния процес. Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и училището, се осъществяват при условия и по ред, определени с Правилника за дейността на училището, чрез:

- Индивидуални срещи в удобно за двете страни време;
- Родителски срещи;
- Проучване желанията и мненията на родителите;
- Поддържане на родителски кътове с информация за работата в групата и индивидуалните постижения на всяко дете;
- Присъствие и участие на родителите в процеса на предучилищното образование;
- Повишаване на родителската активност чрез участие в дейностите, осъществявани в подготвителната група и училище;
- Съвместна работа с Училищното настоятелство;
- Други форми за комуникация.

Външни връзки

- Срещи с лекари, психолози и специалисти в различни области за отговори на въпроси, поставени от родители;
- Връзки с фондации, агенции и други институции с цел търсене на възможности за изяви на деца със заложби в различните видове изкуства;
- Създаване и поддържане на трайни връзки с институции и организации, подпомагащи дейността на училището;

Други форми на комуникация

- Правила на групата, етичен кодекс на групата,
- Информационни табла в детските групи за образователен акцент и тема на седмицата, предложения за съвместни игри, полезна информация, детско творчество,
 - Опознават съдържанието на педагогическия процес и на ежедневието в ДГ,
 - Обменят информация не само с педагога, но и помежду си,
 - Повишават своята педагогическа компетентност и я принасят в къщи,
 - Укрепват родителска общност като важна институция,
- Детско портфолио.

Дейности

1. Традиционни родителски срещи за разясняване на промените в образователната система и свързаните с това нормативни документи: Стратегия на ОУ „Филип Сакелариевич” и програмна система на подготвителна група.
2. Работни срещи с родителите по определени теми за възпитанието и отглеждането на децата; превенция на здравето и др.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Програмната система е неразделна част от Стратегия за развитие на ОУ „Филип Сакелариевич” и е с действие за учебната 2023/2024г. Приета е с решение № 16/11.09.2023г. на ПС. Тя е отворена система и може да бъде променяна съобразно възникнала необходимост отново с решение на ПС.